

13 SEPTEMBER 2015 – VIERENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

EERSTE LEZING

JESAJA 50 5-9a

God de Heer heeft tot mij gesproken en ik heb mij niet verzet, ik ben niet teruggedeinsd. Mijn rug bood ik aan wie mij sloegen, mijn wangen aan wie mij de baard uitrukten en mijn gezicht heb ik niet afgewend van wie mij smaadden en mij bespuwden. God de Heer zal mij helpen: daarom zal ik niet beschaamd staan. Hij die mij vrij zal spreken is nabij. Wie is mijn tegenstander? Laten we samen voor de rechter treden! Wie is mijn tegenpartij? Laat hij tegenover mij komen staan! God de Heer zal mij helpen: wie zal mij schuldig verklaren?

TWEDE LEZING

BRIEF VAN JAKOBUS 2, 14-18

Broeders en zusters,

Wat baat het een mens te beweren dat hij geloof heeft als hij geen daden kan laten zien? Kan zo'n geloof hem soms redden? Stel dat een broeder of zuster geen kleren heeft en niets om te eten en iemand van u zou zeggen: „Geluk ermee! Hou u warm en eet maar goed”, en hij zou niets doen om in hun stoffelijke nood te voorzien - wat heeft dat voor zin?

Zo is ook het geloof, op zichzelf genomen, zonder zich in daden te uiten, dood. Misschien zal iemand zeggen: „Gij hebt de daad en ik heb het geloof”, dan antwoord ik: „Bewijs me eerst dat ge geloof hebt als ge geen daden kunt tonen; dan zal ik u uit mijn daden mijn geloof bewijzen.”

EVANGELIE

MARCUS 8, 27-35

In die tijd trok Jezus met zijn leerlingen naar de dorpen rond Caesarea van Filippus. Onderweg stelde Hij aan zijn leerlingen de vraag: „Wie zeggen de mensen dat Ik ben?”

Zij antwoordden Hem: „Johannes de Doper; anderen zeggen Elia en weer anderen zeggen dat Gij een van de profeten zijt.”

Daarop stelde Hij hun de vraag: „Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?”

Petrus antwoordde: „Gij zijt de Christus.”

Maar Hij verbood hun nadrukkelijk iemand hierover te spreken. Daarop begon Hij hun te leren dat de Mensenzoon veel zou moeten lijden en door de oudsten, de hogepriesters en de Schriftgeleerden verworpen moest worden, maar dat Hij na ter dood te zijn gebracht, drie dagen later zou verrijzen. Hij sprak deze woorden zonder terughoudendheid. Toen nam Petrus Jezus terzijde en begon Hem ernstig daarover te onderhouden. Maar zich omkerend keek Jezus naar zijn leerlingen en voegde Petrus op strenge toon toe: „Ga weg, satan, terug! Want gij laat u leiden door menselijke overwegingen en niet door wat God wil.”

Nadat Hij behalve zijn leerlingen ook het volk bij zich had laten komen, sprak Hij tot hen: „Wie mijn volgeling wil zijn, moet Mij volgen door zichzelf te verloochenen en zijn kruis op te nemen. Want wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Maar wie zijn leven verliest omwille van Mij en het Evangelie, zal het redden.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
Breda, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Luc DEVISSCHER —

De kruisdaad

EVANGELIE • Op deze vierentwintigste zondag door het jaar bevinden we ons in de omgeving van Caesarea van Filippus. Die stad is genoemd naar keizer Augustus en naar haar bouwheer, Filippus, de broer van koning Herodes Antipas. Ze ligt in het brongebied van de Hermonbergen, waar ook de Jordaanrivier ontspringt. We zijn halfweg Jeruzalem. Voorlopig is het nog een veilige plek voor Jezus en zijn leerlingen.

In de dorpen rond die stad van keizers en koningen stelt Jezus de leerlingen een vraag. Hij wil weten wat er over Hem de ronde doet in de publieke opinie. Ze vertellen Hem dat Hij doorgaat voor Johannes de Doper, Elia of een profeet. „En wie ben Ik volgens jullie?” De hamvraag: zijn de leerlingen meer dan banale napraters van wat ‘men zegt’. Hebben ze boven het geruis van de dag zicht op wie Jezus werkelijk is?

Petrus neemt het voortouw. „U bent de Christus of de Messias.” Beide titels zijn synoniem en betekenen ‘Gezalfde’. Het hoge woord is eruit. Nog maar uitgesproken en het wordt door Jezus alweer omsluiert. Hij wil voorlopig niet openlijk doorgaan voor de Messias en verbiedt de leerlingen dat ze dat aan iemand over Hem zouden zeggen. Jezus gebruikt liever „Mensenzoon” als Hij over zichzelf spreekt. Hij schetst de leerlingen rechtuit de weg die deze zal gaan. Een schijnbaar tegenstrijdige route met lijden, verwerping en dood, maar finaal ook met verrijzenis. Kortom, een kruisweg naar leven.

Petrus gelooft zijn oren niet. Nu hebben ze eindelijk de Messias gevonden en dan dit. Het mag en zal niet gebeuren. Hij neemt Jezus apart en leest Hem de levieten. De reactie van Jezus is hard. In het aangezicht van de andere leerlingen maakt Hij Petrus uit als satan. Zijn gedachten zijn niet die van God, maar van mensen.

Wie zal naar Petrus een steen gooien? Als lezers van Marcus zijn ook wij mensen met drijfveren die niet altijd zullen aansluiten bij de wil van God. Wij hebben andere belangen aan ons hoofd. Jezus volgen, zijn leer opnemen? Jazeker, maar dan toch liefst in de veilige dorpen van Caesarea van Filippus. Waarom *moet* de Messias lijden als het niet nodig is? Hier ligt de struikelblok tussen Petrus en Jezus. Voor Petrus lijkt het alsof Jezus het lijden zelf zoekt. Hij ziet niet dat de kruisweg van de Mensenzoon een gevolg is van diens consequente keuze voor het koninkrijk van God. Vrij neemt Jezus zijn kruis op. Petrus hoort ook niet hoe het volbrengen van de wil van God zal uitlopen op de ‘vreugde van het evangelie’. De weg naar Jeruzalem zal uiteindelijk een weg zijn naar het leven, ondanks en doorheen de dood.

De woorden van Jezus reiken verder dan de leerlingen. Hij roept ook de menigte samen en houdt hen allen voor dat wie zijn volgeling wil zijn, zichzelf moet durven te verloochenen. Aan de andere kant van zelfverloochening staat zelfverheerlijking. Tegenover het volbrengen van de wil van God staat wat mensen voor zichzelf willen. Christenen hoeven daarom geen zelfmoordpiloten te worden. Wel worden ze uitgedaagd de sprong te wagen in Gods ruimte. Zoals Damiaan op Molokai bleef of de broeders van Tibhirine in hun klooster. Of zoals Franciscus die zijn rijkeluisleventje achter zich liet en de zo vele anderen die in hun dagelijkse leven ernaar streven de zaak van God te laten voorgaan op hun eigen ijver. Het is een keuze waarbij je jezelf verliest én terugwint. Je valt én staat op, met meer kracht dan voorheen. In eeuwigheid niet meer klein te krijgen. Verrezen uit de dood van het eigenbelang.

EERSTE LEZING • Ook Jesaja heeft het allemaal doorgemaakt. Lang vóór de verwachte Messias opende God hem het oor. De profeet verweerde zich niet en bood de tegenstanders zijn naakte rug aan. God liet hem niet in de steek. Niet anders zal het zijn bij allen die niet achteruitdeinzen bij het horen van de stem van God.

LEZING UIT JAKOBUS • Lezing uit Jakobus • Jakobus is heel duidelijk. Het is voor hem zo helder als wat. Geloof is geen abstracte theorie. Het vraagt om daden die tot het uiterste gaan. Het geloof houdt werken van barmhartigheid in, anders is het dood. Het is een ‘en’-verhaal, maar de daden gaan voor op het geloof. Ze gaan voorop.

- De commentaren op de Schriftlezingen zijn op Twitter te volgen via @DevisscherLuc
- Reacties welkom via luc.devisscher@ccv.be

LEZINGEN DOOR DE WEEK | Maandag 14 september: Numeri 21, 4-9 of Brief aan de Filippenzen 2, 6-11 en Johannes 3, 13-17 • Dinsdag 15 september: Brief aan de Hebreëen 5, 7-9 en Johannes 19, 25-27 of Lucas 2, 33-35 • Woensdag 16 september: Eerste Brief aan Timoteüs 3, 14-16 en Lucas 7, 31-35 • Donderdag 17 september: Eerste Brief aan Timoteüs 4, 12-16 en Lucas 7, 36-50 •

Vrijdag 18 september: Eerste Brief aan Timoteüs 6, 2c-12 en Lucas 8, 1-3 • Zaterdag 19 september: Eerste Brief aan Timoteüs 6, 13-16 en Lucas 8, 4-15 • Zondag 20 september (Vijfentwintigste zondag door het jaar) Wijsheid 2, 12.17-20 – Jakobus 3, 16 — 4, 3 – Marcus 9, 30-37.

EUCHARISTIE OP RADIO | 13 september, 10 uur, VRT Radio 1: vanuit de parochie Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën in Zele Kouter.

EUCHARISTIE OP TV | 13 september, 10.30 uur, RKK via NPO 2 (Nederland 2): vanuit de parochie Sint-Willibrordus in Bodegraven, in de provincie Zuid-Holland.